

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ : ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ**ΤΑΞΗ / ΤΜΗΜΑ : Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ****ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΠΕΡΙΟΔΟΥ : ΜΑΡΤΙΟΥ 2017****ΚΕΙΜΕΝΟ****Κοινωνικά Πρότυπα**

Ποια πρότυπα επικρατούν σήμερα και ποιο ιδεώδες τα διαμορφώνει; Κατ' αρχάς είναι αμφίβολο αν υπάρχουν σήμερα κοινωνικά πρότυπα. Αν δεχτούμε ότι υπάρχουν, αυτά σίγουρα προέρχονται από τον χώρο του θεάματος. Τα πρότυπα αυτά τα διαμορφώνουν και τα προβάλλουν τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης. Ποδοσφαιριστές, τραγουδιστές, τηλεπαρουσιαστές, άτομα που σταδιοδρομούν στο πάλκο και στην πασαρέλα αποκτούν πολύ γρήγορα δόξα και χρήμα και γίνονται είδωλα, αντικείμενα θαυμασμού και λατρείας. Αντίθετα, τα άτομα άλλων κοινωνικών ομάδων, που αποτελούν τα θεμέλια και τους πυλώνες της κοινωνίας, παραμένουν στην αφάνεια και την ανωνυμία.

Σήμερα πρότυπα αποτελούν όσοι ασχολούνται με το θέαμα και την ψυχαγωγία. Με τα ισχύοντα αξιολογικά κριτήρια δεν φαίνεται καθόλου παράξενο που τα «τσαλίμια» των ποδοσφαιριστών, οι λαρυγγισμοί των τραγουδιστών, η φλυαρία των τηλεπαρουσιαστών και οι εμφανίσεις των κοριτσιών της πασαρέλας θεωρούνται προσόντα σπουδαιότερα από την επιστημοσύνη των γιατρών, την αξιοσύνη των εκπαιδευτικών και όλων εκείνων που μοχθούν καθημερινά στους χώρους της παραγωγής και της επιστήμης για να μην στερηθεί η κοινωνία από τα αναγκαία υλικά και πνευματικά αγαθά της. Οι άνθρωποι «του θεάματος και της ψυχαγωγίας» συνδυάζουν μεγάλη δημοτικότητα και υψηλές αμοιβές, ασύγκριτα υψηλότερες από τις αμοιβές άλλων κοινωνικών ομάδων που υπηρετούν σημαντικότερους τομείς της κοινωνικής ζωής, όπως είναι λόγου χάριν οι τομείς της υγείας και της παιδείας. Έτσι, η δεξιοτεχνία ενός γιατρού θεωρείται μικρότερης αξίας

από τη δεξιOTEχνία ενός ποδοσφαιριστή, παρότι το χέρι του πρώτου σώζει ανθρώπινες ζωές, ενώ το πόδι του δεύτερου απλώς προσφέρει θέαμα και ψυχαγωγία.

Τα παράδοξα αυτά κοινωνικά φαινόμενα είναι χαρακτηριστικά γνωρίσματα της εποχής μας. Στην εποχή μας το μόνο που σκέπτεται ο σύγχρονος άνθρωπος είναι πώς θα «πιάσει την καλή» και μάλιστα όσο γίνεται γρηγορότερα και με λιγότερο κόπο. Ιδέες, αξίες και αρχές θυσιάζονται όλες στο βωμό του χρήματος, της ματαιοδοξίας και της εξουσίας. Όσοι εξακολουθούν, λοιπόν, ακόμα να πιστεύουν σε πρότυπα αρετής και ήθους χαρακτηρίζονται ρομαντικοί και αφελείς. Μπορεί όμως μια κοινωνία να πάει μπροστά με τέτοια κοινωνικά πρότυπα; Μπορεί να στηρίζει την πρόοδο και την ευημερία των πολιτών της σε τέτοιες κοινωνικές αξίες και ηθικές αρχές; Η απάντηση, βέβαια, είναι όχι. Πάντως, αν και όταν αποφασίσει να κάνει ένα καινούργιο ελπιδοφόρο ξεκίνημα, έναν όρο απαρέγκλιτα πρέπει να τηρήσει. Το ξεκίνημα αυτό να έχει ως βάση και αφετηρία την παιδεία.

Από την ιστοσελίδα της εφ. Ελευθερία (Λάρισα), 30. 12. 2010 (διασκευή)

πυλώνας: (μτφ) στήριγμα, απαραίτητο στοιχείο.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A. Για ποιους λόγους ο αρθρογράφος προτείνει την παιδεία ως βάση και αφετηρία δημιουργίας κοινωνικών προτύπων;

Μονάδες 12

B1. «Κατ' αρχάς είναι αμφίβολο αν υπάρχουν σήμερα κοινωνικά πρότυπα»: Να αναπτύξετε μια παράγραφο με τη μέθοδο της αιτιολόγησης χρησιμοποιώντας ως θεματική περίοδο την παραπάνω πρόταση.

Μονάδες 15

B2. Ποια είναι τα δομικά στοιχεία της τρίτης παραγράφου;

Μονάδες 5

B3. α. αμφίβολο, προσόντα, μοχθούν, δεξιότητες, προσφέρει: Να βρεθούν τα συνώνυμα των λέξεων.

β. δεχτούμε, αξιοσύνη, πρόοδο, ελπιδοφόρο, αφετηρία: Να βρεθούν τα αντώνυμα των λέξεων.

Μονάδες 10

B4. Μπορεί (μια κοινωνία) να στηρίζει την πρόοδο και την ευημερία των πολιτών της σε τέτοιες κοινωνικές αξίες και ηθικές αρχές; Να μετατρέψετε τη σύνταξη.

Μονάδες 5

B5. Ο συγγραφέας σε όλο το κείμενο χρησιμοποιεί πολλά ρητορικά ερωτήματα. Πού πιστεύετε ότι αποσκοπεί με την επιλογή του αυτή;

Μονάδες 3

Γ. Σε μία ημερίδα που διοργανώνει το σχολείο σου με θέμα «Τα πρότυπα των νέων σήμερα» εκθέτεις τις απόψεις σου σχετικά με τους λόγους για τους οποίους οι νέοι έχουν ανάγκη τα πρότυπα, καθώς αναλύεις και τα χαρακτηριστικά εκείνα που πρέπει να έχει ένας άνθρωπος, ώστε να αποτελεί ένα υγιές πρότυπο.

Μονάδες 50

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ !!!